ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމާއި، އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ހުރި ނިޒާމީ މައްސަލަތައް

7 ޑިސެމްބަރ 2022

1. ތަޢާރުފް

މި ކަރުދާހަކީ، އަންހެނުންނަށްކުރާ އަނިޔާއާ ދެކޮޅަށް ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮތުން ފާހަގަކުރާ "16 ދުވަސް އޮފް އެކްޓިވިޒަމް" 2022 ވަނަ އަހަރުގައި ފާހަގަކުރުމުގެ ގޮތުން، ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ދާއިރާގައި މި ޖަމްޢިއްޔާއިން މިހާތަނަށް ކޮށްފައިވާ އެކި މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެއިން ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގައި ނިޒާމީ ގޮތުން ހުރި މައްސަލަތައް ("ސިސްޓަމިކް އިޝޫސް") ކަމަށް މި ޖަމްޢިއްޔާއަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަންކަން ހިއްސާކުރުމުގެ ގޮތުން އެކުލަވާލާފައިވާ ކަރުދާހެކެވެ. މި ދާއިރާގައި ޢަމަލީ ގޮތުން ބަރަކާތްތެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތަޖުރިބާތައް ހިމެނުން ޕޮލިސީތަކުގައި ނިސްބަތުން މަދުކަމަށްވާތީ، މި ދާއިރާ ހަރުދަނާކުރުމަށްޓަކައި، ކަރުދާހެއްގެ ސިފައިގައި މައްސަލަތައް ދިރާސާކުރުމަކީ މުހިއްމު ކަމެއް ކަމުގައި މި ޖަމްޢިއްޔާއިން ދެކެމެވެ. މި ކަރުދާސް މި ޖަމްޢިއްޔާގެ ވެބްސައިޓުގައި ޝާއިޢުކޮށް، އަދި ކަމާބެހޭ ހުރިހާ އިދާރާތަކާއި ހިއްސާކުރެވޭނެއެވެ.

މި ކަރުދާހުގައި މައްސަލަތައް ނަގަނީ "ލިސްޓް އޮފް އިޝޫސް" ހިމެނިފައިވާ، ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގައާއި، ގޭތެރި އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމުގައާއި، އެފަރާތްތަކަށް އިޤްތިޞާދީ އެހީތެރިކަމާއި ރައްކާތެރިކަން ދިނުމުގައި ފަރާތްތަކަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތްތަކާއި އަދި ޝަރުޢީ ނިޒާމުގައި ހުރި މައްސަލަތަކެވެ.

2. ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގައި ހުރި ޤާނޫނީ ނިޒާމީ މައްސަލަތައް

- ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގައި، ޝަރުޢީ، އަދި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ސްޓޭންޑަރޑްތައް ހިމެނިފައި ނެތުން
- ކުޑަކުދިންނާއި ފިރިހެނުންގެ އިތުރުން ކުދިންގެ ގޭތެރި އަނިޔާގެ ކޭސްތައް ރިޕޯޓުކުރުމުގެ ޕްރޮސީޖަރތައް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތުން
- ފިރިހެނުންނާއި، ފިރިހެނުން ދެމެދުގައި ހިނގާ ގޭތެރި އަނިޔާގެ ކޭސްތަކުގެ ޕްރޮސީޖަރތައް ބަޔާންކޮށްފައި ނެތުން، އަދި މިފަދަ ކޭސްތަކަށް އެކަށޭނަ ގޮތަކަށް ގޭތެރި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތްތައް އަމާޒުކޮށްފައި ނެތުން

- ފިރިހެނުންނާއި، ފިރިހެނުކުދިންނަށް ހާއްސަކޮށް އަމާޒުކޮށްގެން ގެވެށި އަނިޔާގެ ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ބައްޓަންކުރެވިފައި ނެތުން، އަދި މިފަރާތްތަކަށް އެކަށީގެންވާވަރަށް ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތްތައް އަމާޒުކުރުވިފައި ނެތުން
- ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަފަރާތްތަކަށް އާއިލާގެ ފަރާތުން ގެވެށި އަނިޔާ ލިބޭ މިންވަރު ދެނެގަތުމަށް އެކަށީގެންވާ ދިރާސާތައް ކުރެވިފައި ނެތުމާއި، ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކާއި، އެފަރާތްތަކުގެ އާއިލާތަކަށް އަމާޒުކޮށްގެން ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ހޭލުންތެރިކުރުވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ބައްޓަންކުރެވިފައި ނެތުން
- ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިންނަށް އަމާޒުކޮށްގެން ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ބައްޓަންކުރެވިފައި ނެތުން
- [illegible] ސެކްޓަރގައި ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތް ކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެކަށީގެންވާވަރަށް ތަމްރީނުދެވިފައި ނެތުން
- ގެވެށި އަނިޔާގެ ޢަމަލުތައް ހިނގަންޖެހޭ ސަބަބުތަކާއި، ޢަމަލުތަކަށް "ކޮންޓްރިބިއުޓިންގް ފެކްޓަރސް" ހޯދުމާބެހޭ ދިރާސާތަކެއް ކުރެވިފައި ނެތުން
- ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި މިހާތަނަށް ހިންގާފައިވާ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ނަތީޖާ ވަޒަންކުރެވި، އެކަންކަމުގެ ތަފާސްހިސާބު އެއްކުރެވިފައި ނެތުން
- ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ޤާނޫނުގައި ޖިންސާ ވަކިކޮށްފައިވާ އިބާރާތްތަކާއި، "ކޮމިއުނިޓީ ބޭސްޑް އޯގަނައިޒޭޝަން" ތަކާއި، ޖަމްޢިއްޔާތަކާ ދެމެދު [illegible] މިންވަރު މަދުވުން

3. ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކޮށްދިނުމުގައި ހުރި ނިޒާމީ މައްސަލަތައް

- މާލެއާ އެއް ފެންވަރެއްގައި އަތޮޅު ބޭރުގައި ވިކްޓިމް ސަޕޯޓް ޚިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްނުދެވުން
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތް [illegible] [illegible] ގޮތަކަށް ވިކްޓިމް ސަޕޯޓް ޚިދުމަތްތައް ބައްޓަންވެފައި ނެތުން
- ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކަށް އިޖުތިމާޢީ އެހީތެރިކަމާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ވާސިލުވާން ގިނަ ގޮންޖެހުންތަކެއް ހުރުން. މިގޮތުން، ޚިދުމަތްތަކަށް ވާސިލުވުމުގައި، [illegible] މަޢުލޫމާތު [illegible] ގިނަ ހުރަސްތަކެއް ހުރުން
- ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިންނަށް ގެވެށި އަނިޔާއާގުޅޭ އިޖުތިމާޢީ އެހީތެރިކަމާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ވާސިލުވާން ގިނަ ގޮންޖެހުންތަކެއް ހުރުން
- މުއައްސަސާތަކަށް މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނާގޮތުގައި، މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
- އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތްތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

- ނަފްސާނީ އަނިޔާވެރިކަމާއި ހިދުމަތްތަކަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ރިޕޯޓް ނުކުރުމާއި، ރިޕޯޓް ކުރި ހާދިސާތަކުގައި ވާސިލުވާން ދިނަ ޓްރޭނިންގްތައް ހުރުން
- ގެވެށި އަނިޔާގެ މައްސަލަތަކަށް ބެލުމުގައި މި ދާއިރާގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން އަމަލުކުރަންޖެހޭނެ "ހާރމަނައިޒް" އެސް.އޯ.ޕީއެއް އެކުލަވާލެވިފައި ނުވުމުން، އެކި މައްސަލަތަކުގައި ފެންވަރަށް ޝިދްދަތު ދިނުމާއި، ރިފަރަލް ހެދުމުގައި ތަފާތު ގޮތްގޮތަށް އަމަލުކުރުން
- ގެވެށި އަނިޔާގެ ޝިކާޔަތްތަކަށް ފަރާތްތަކަށް އެކަށީގެންވާވަރަށް ރައްކާތެރިކަމާއި އަނިޔާވެރިޔާއަށް ޕްރޮޓެކްޝަން ފަސޭހަ ދުވަސްޖެހުން ނިސްބަތުން މަދުވުން
- ގެވެށި އަނިޔާގެ ޝިކާޔަތްތަކާ ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހިލޭ ސާބަހަށް ދޭނީ އަނިޔާވެރިޔާއަށް ޕްރޮޓެކްޝަން ނިޒާމެއް ގާއިމުވެފައި ނުވުން
- ގެވެށި އަނިޔާގެ އަމަލުތަކަށް ހިންގާ ފިޔަވަޅުތަކަށް ރިއަލްޓައިމް ޓްރެކްކުރާނެ ނިޒާމެއް ނެތުމާއި، އަނިޔާގެ އަމަލުތަކަށް ހިންގާ ފިޔަވަޅުތަކާއި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ނިޒާމެއް، އަނިޔާ ބަލަހައްޓާ އިތުރުކުރުން
- މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ޝިކާޔަތްތަކަށް ފަރާތްތަކާއި ރިޕޯޓިންގ ސިސްޓަމްތަކުގެ ނިޒާމު އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ކުރިއަށްނުދާތީ، އެފަރާތްތަކުން ހިނގާ ގެވެށި އަނިޔާގެ ރިޕޯޓުކުރަމުންދާ މިންވަރު ފާއިތުވެދިޔަ އަހަރުތަކުގެ ތެރޭގައި އިތުރުވެ، ރިޕޯޓުކުރަނިވިހެން، ނަމަވެސް ހަރަކާތްތެރިވާ މުވައްޒަފުން ނުލިބޭ ނަމަވެސް، އެކަށީގެންވާ ޒަމާނުގައި މި މަސައްކަތަށް ބަޖެޓެއް ލިބިފައި ނުވާތީ ސަރުކާރުގެ ހިދުމަތް ފަރާތްތަކުގެ ކުރިއަރުވުމާ އަނިޔާގެ އަމަލުތައް ބަލަހައްޓާ މިންވަރު އިތުރުވެގެންނުދިއުން
- އިޖްތިމާޢީ އަނިޔާވެރިކަމާއި ހަރަކާތްތެރިވާ ޕްރޮފެޝަނަލުން މުއައްސަސާތަކުން "އިންޓަރސެކްޝަނަލް" އަދި އާޤިބަތު ފިޔަވަޅުތަކާ މުއައްސަސާތަކުގެ، ޝިދްދަތު ޕްރޮފެޝަނަލުން ގޮތުން "ޕްރޮފެޝަނަލިޒަމް" އަދި ސިޔާސަތުތަކުގެ މައްޗަށް ޕްރޮފެޝަނަލް "ޓްރޭނިންގް- ޕްރޮގްރާމް" އެކު ބެލުމުގައި ކޯޑިނޭޝަން ފަރާތްތަކުގެ އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވެމުންނުދިއުން
- ޗެލެންޖް ޕޮލިސީތަކުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ އަމަލުތަކުގެ މަސައްކަތް ހިންގަވައިގެން އަވަސް މިންގައި ކުރިއަށް ނުދިއުން
- ދަރިންގެ ޙަޟާނަތު ހަވާލު މައްސަލަތައް ހިނގަނީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ދަރިން ބަލަހައްޓާ، އަނިޔާގެ ޝިކާޔަތްތަކާއި ގުޅޭ މަސައްކަތް ހުށަހަޅާ ކުރިއަށް ނުދާ ދަރިންގެ ފަރާތްތަކާއި ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ދަރިންނަށް ނުވާތީ، މަސައްކަތް ދިރާސާކޮށް ދިރުން
- ގެވެށި އަނިޔާ ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަރިން ކަނޑައެޅޭ ހަވާލުވުމުގެ ގޮތަށް މަރުޙަލާތަކުގެ ސަލާމަތާއި ސިޔާސަތުތަކާ، އެއް ކަނޑައެޅުމުގެ އަދަދުތަކާ އެކުގައި ކަނޑައެޅުމުގެ، މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ އަވަސްކުރުމަށް ތަފާތުވާ ހުރުން

- އަވަސް އަމުރު ނުހިމެނޭހެން، ރައްކާތެރިކުރުމުގެ އަމުރުގެ މައްސަލަތަކުގައި ދެ ފަރާތުގެ ވާހަކަފުޅު ޝަރީޢަތުން އަޑުއަހަންޖެހޭއިރު، އަނިޔާކުރާ ފަރާތާއި އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތް އެއް ޖަލްސާއެއްގައި ޝަރީޢަތްކުރިއަށްގެންދިއުމުން، އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތް "ރީ-ޓްރޯމަޓައިޒް" ވެގެންދިއުން
- ރައްކާތެރިކުރުމުގެ އަމުރުގެ މައްސަލަތަކުގައި އިޖުތިމާޢީ އޮފިސަރުންގެ ރިޕޯޓުގައި އަނިޔާ ލިބޭ ފަރާތަށް ކޮޅަށް ދެވޭނެ ވަކި އުސޫލެއް ހަމަޖެހިފައި ނެތުން
- ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުންނަ ފަރާތްތަކާއި ބިދޭސީ މަސައްކަތްތެރިންނަށް ކޯޓު "އެކްސެސް" ކުރުމުގައި ގޮންޖެހުންތަކެއް ހުރުން
- ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަތަކުގައި އިދާރާތަކުގެ ފަރާތުން "އަޕްޑޭޓް" ނުލިބުމާ، އެކަމުގެ ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކޮށް، މުއައްސަސާތަކުން ހޯދަން ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު ހޯދުމަށް ސިޓީތަކުގެ ޒަރީއާއިން މި ޖަމްޢިއްޔާގައި ރިކުއެސްޓުކުރާ މިންވަރު އިތުރުވުން
- ގެވެށި އަނިޔާގެ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގެ ތަޙުޤީޤު ސާބިތުވެ، ޝަރީޢަތުގެ މައްސަލައިގެ ހަރުދަނާ ނިސްބަތުން މަދުކަމަށްވާތީ، އަދިވެސް އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތުގެ "ފެއާ ޓްރަޔަލް" ނެތުން
- ސިވިލް ހުކުމްތައް ފަރާތްތަކުން ގެވެށި އަނިޔާ ރިޕޯޓުކުރާ މިންވަރުގެ ތަފާސްހިސާބުތައް ގަވާއިދުން ހާމަކުރަމުންނުދާތީ، ސިވިލް ދާއިރާއިން ހުށަހެޅޭ ކޭސްތަކުގެ މިންވަރު ދެނެގަނެވެން ދަތިވުން

4. މުއައްސަސާތައް ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގައި ހުރި ނިޒާމީ މައްސަލަތައް

- ޤާނޫނުގައި ބާރުލާފައިވާ ގޮތަށް މުއައްސަސާތަކުން އިހުމާލުވުމުން އެކަމުގެ ޝަކުވާ ހުށަހަޅައި މައްސަލަ ބަލާނެ "ކޮމްޕްލެއިންޓް މެކޭނިޒަމް" އެއް ނެތުން
- ތަފާސްހިސާބުތައް، މުރާޖަޢާ ކުރާ އިދާރާތަކުން ތަރުތީބުކޮށް، ޝާއިޢުކުރާ މިންވަރު ތަފާތުވުން
- ގާނޫނުގައި ހުރިހާ ދާއިރާއެއްގެ ހުކުމްތަކުގައި އިހާދު ހާއި ރިޕޯޓުކުރާ ނުކުޅެ ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ނެތުމުން، މުއައްސަސާތަކުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ހުރަސްއެޅޭ ގޮތަށް، އަދި ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ރިޕޯޓު ކުރެވޭނެ ގޮތެއް ނުހުރުމުން، މުއައްސަސާތަކުން ދަންނަވަން ނޭނގޭ ތަފާސްހިސާބުތައް ލިބޭނެ ގޮތެއް ނެތުމާއި ޖަވާބުދާރީކުރުވުމަށް ދަތިވުން

ފެމިލީ ލީގަލް ކްލިނިކް

2022